

CHECKLISTA FÖR HEMTJÄNSTEN

SÅ HÄR ANVÄNDER DU CHECKLISTAN

Verksamhetschefen ska tillsammans med medarbetarna använda checklistan vid genomgång av arbetsmiljön i verksamheten. Syftet är att göra en systematisk riskbedömning, och att ta fram ett underlag för prioritering av de åtgärder och förbättringar som behöver göras, för att förebygga ohälsa och skador på grund av arbetet. Checklistan är uppdelad i nio kategorier av aspekter på arbetsmiljön.

- Organisatorisk arbetsmiljö
- Social arbetsmiljö
- Fysisk arbetsmiljö
- Ergonomi
- Kemikaliehantering
- Hygien och smittskydd
- Säkerhet
- Arbetsjukdom eller -skada
- Miljöskydd

SKYDDSRONDENS TRE STEG

Steg 1: Verksamhetschef och skyddsombud/medarbetare går tillsammans igenom checklistan och ställer frågorna. Kryssa Ja om allt är som det ska. Kryssa Nej om risken behöver analyseras.

Steg 2: Verksamhetschefen gör i samverkan med skyddsombud/medarbetare en enkel analys av identifierade risker/brister. Om risken eller effekten är hög ska kontrollpunkten åtgärdas snarast.

Klassning av risk	Behov av åtgärd
Låg Försumbar eller liten risk	Ej behov av åtgärd
Medel Viss risk	Åtgärdas så långt rimligt
Hög Allvarlig eller mycket allvarlig risk	Åtgärdas snarast. Vid mycket allvarlig risk krävs åtgärd innan arbetet utförs.

Låg risk eller grönt. Risker som bedöms vara så låga att de inte kräver någon åtgärd, t ex för att de kan medföra endast mycket liten skada.

Medelhög risk eller gult. Risker som bedöms vara ganska allvarliga och som kräver någon typ av åtgärd, inom rimlighetens gräns.

Hög risk eller rött. Risker som kan medföra allvarlig skada eller dödsfall och som måste åtgärdas snarast.

Steg 3: Om risken är medel eller förhöjd ska en handlingsplan tas fram. På www.prevent.se går det att ladda ner en mall för handlingsplan.

ARBETSPLATSENS UPPGIFTER

Checklistan ifylld av:

_____

_____

_____

Plats _____

Datum _____

ORGANISATORISK ARBETSMILJÖ	Ja	Nej	Risk			Kommentar
			Låg	Medel/ förhöjd	Hög	
1. Är arbetsmiljöuppgifter och ansvarsfördelning fastställda och kända inom verksamheten?	☐	☐	☐	☐	☐	
2. Beaktas arbetsmiljöaspekterna på ett systematiskt sätt vid förändringar i organisationen?	☐	☐	☐	☐	☐	
3. Fungerar introduktion av nyanställd a) enligt fastställda rutiner?	☐	☐	☐	☐	☐	

	Ja	Nej	Risk			Kommentar
			Låg	Medel/ förhöjd	Hög	
b) med möjlighet till fördjupning vid behov?	☐	☐	☐	☐	☐	
4. Finns rutiner för medicinsk kontroll vid nattarbete?	☐	☐	☐	☐	☐	
5. Genomförs ett systematiskt arbetsmiljöarbete, (dvs undersöka riskerna, dokumentera, åtgärda och följa upp), minst en gång per år?	☐	☐	☐	☐	☐	
6. Finns Arbetsmiljöverkets regler för arbetsmiljön tillgängliga på den gemensamma arbetsplatsen eller via Internet?	☐	☐	☐	☐	☐	
7. Har chef och arbetsledning tillräcklig kompetens i arbetsmiljöfrågor?	☐	☐	☐	☐	☐	
SOCIAL ARBETSMILJÖ						
8. Genomförs dokumenterade arbetsplatsmöten regelbundet, där arbetsmiljön diskuteras?	☐	☐	☐	☐	☐	
9. Ges kunskap om enskilda vårdtagares behov vid organisation och planering av arbetet?	☐	☐	☐	☐	☐	

	Ja	Nej	Risk			Kommentar
			Låg	Medel/ förhöjd	Hög	
10. Ges kunskap om hur arbetsuppgifter ska utföras utan skaderisk?	☐	☐	☐	☐	☐	
11. Fungerar samarbetet inom verksamheten bra?	☐	☐	☐	☐	☐	
12. Fungerar chef och arbetsledare bra i sina ledarroller?	☐	☐	☐	☐	☐	
13. Är arbetsbördan för var och en rimligt stor och utan uppenbar risk för ohälsa?	☐	☐	☐	☐	☐	
14. Finns möjlighet till inflytande och att påverka arbetssituationen?	☐	☐	☐	☐	☐	
15. Finns möjlighet till kompetensutveckling och lärande i yrket?	☐	☐	☐	☐	☐	
16. Genomförs regelbundet mål- och/eller utvecklingssamtal mellan chef och medarbetare?	☐	☐	☐	☐	☐	
17. Ges utbildning och träning i hur situationer med icke samarbetsvilliga a) vårdtagare hanteras?	☐	☐	☐	☐	☐	

	Ja	Nej	Risk			Kommentar
			Låg	Medel/ förhöjd	Hög	
b) anhöriga hanteras?	☐	☐	☐	☐	☐	
18. Finns det klara rutiner vid risk för hot eller våld?	☐	☐	☐	☐	☐	
19. Finns beredskap att hantera akuta situationer vid helg-, kvälls- och nattarbete?	☐	☐	☐	☐	☐	
20. Är det klarlagt att ingen medarbetare är utsatt för diskriminering, mobbning eller annan kränkande särbehandling?	☐	☐	☐	☐	☐	
21. Finns rutiner för krishantering och är det klart vem som kan anlitas vid behov av stöd?	☐	☐	☐	☐	☐	
FYSISK ARBETSMILJÖ						
22. Är vårdtagarens hem lokal- och utrymmesmässigt anpassat så att såväl vårdtagarens behov som arbetstagarens arbetsmiljöbehov kan tillgodoses på lämpligt sätt?	☐	☐	☐	☐	☐	
23. Är belysningen tillräcklig för alla arbetsuppgifter?	☐	☐	☐	☐	☐	

	Ja	Nej	Risk			Kommentar
			Låg	Medel/ förhöjd	Hög	
24. Ges information till vårdtagare och anhöriga om arbetsmiljöaspekter, t ex rökning, husdjur, städning m.m.	☐	☐	☐	☐	☐	
25. Ges information till vårdtagare och anhöriga om vikten av utrymme och hjälpmedel vid tunga lyft?	☐	☐	☐	☐	☐	
26. Är vårdtagare och anhöriga delaktiga i besluten om vilka uppgifter som ska utföras och vilka som inte ska utföras?	☐	☐	☐	☐	☐	
27. Är klimatet bra – även under extra varma eller kalla perioder?	☐	☐	☐	☐	☐	
ERGONOMI						
28. Finns tillräckligt med utrymme vid förflyttning till/från säng, dusch/toalett, i hiss, genom dörrar, i korridorer och liknande?	☐	☐	☐	☐	☐	
29. Finns tillräcklig utrustning och hjälpmedel för att arbetsuppgifterna ska kunna utföras på ett säkert sätt, utan risk för skador:	☐	☐	☐	☐	☐	
a) Höj- och sänkbar säng?	☐	☐	☐	☐	☐	
b) Personlyft?	☐	☐	☐	☐	☐	

	Ja	Nej	Risk			Kommentar
			Låg	Medel/ förhöjd	Hög	
c) Glidmatta eller vridplatta?	☐	☐	☐	☐	☐	
d) Handtag i toalett och dusch?	☐	☐	☐	☐	☐	
e) Utrymme för hjälp vid förflyttning?	☐	☐	☐	☐	☐	
f) Utrymme för hjälp vid dusch- och toalettbesök?	☐	☐	☐	☐	☐	
g) Inga lösa mattor och annat som hindrar effektiv städning?	☐	☐	☐	☐	☐	
30. Ges regelbundet utbildning och träning i förflyttningsteknik?	☐	☐	☐	☐	☐	
31. Är det tillräckligt med utrymme runt vårdtagares säng där det krävs assistens vid förflyttning?	☐	☐	☐	☐	☐	
32. Ges träning i arbetsteknik vid nyanställning och vid introduktion av ny utrustning och nya hjälpmedel?	☐	☐	☐	☐	☐	

	Ja	Nej	Risk			Kommentar
			Låg	Medel/ förhöjd	Hög	
33. Finns tillgång till råd och stöd för arbetstagaren när kroppen signalerar överbelastning?	☐	☐	☐	☐	☐	
34. Har medarbetarna kunskap om risker med olämpliga arbetsställningar?	☐	☐	☐	☐	☐	
KEMIKALIEHANTERING						
35. Finns säkerhetsdatablad för kemikalier, t ex rengörings- och desinfektionsmedel?	☐	☐	☐	☐	☐	
36. Har orsaker till eventuella eksem eller andra besvär blivit utredda?	☐	☐	☐	☐	☐	
37. Är handskar och annan skyddsutrustning individanpassade?	☐	☐	☐	☐	☐	
HYGIEN OCH SMITTSKYDD						
38. Finns kunskap om användning av basala hygienrutiner?	☐	☐	☐	☐	☐	
39. Finns det risk för tuberkulos, gulsot, HIV eller annan allvarlig smitta?	☐	☐	☐	☐	☐	

	Ja	Nej	Risk			Kommentar
			Låg	Medel/ förhöjd	Hög	
40. Är exponerade medarbetare smittskyddsvaccinerade?	☐	☐	☐	☐	☐	
41. Hanteras eventuellt riskavfall enligt fastställda rutiner?	☐	☐	☐	☐	☐	
42. Finns rutiner för agerande vid stick- eller skärskada?	☐	☐	☐	☐	☐	
SÄKERHET						
43. Har någon/några medarbetare utbildning i L-ABC och HLR och är den uppdaterad?	☐	☐	☐	☐	☐	
44. Om vårdtagarens mediciner ska hanteras	☐	☐	☐	☐	☐	
a) sker det enligt säkra rutiner?						
b) finns rutiner även vid eventuell risk för missbruk?	☐	☐	☐	☐	☐	
45. Har riskbedömning gjorts vid kvälls- och nattarbete i kombination med ensamarbete?	☐	☐	☐	☐	☐	

	Ja	Nej	Risk			Kommentar
			Låg	Medel/ förhöjd	Hög	
46. Finns personburet larm, vid behov?	☐	☐	☐	☐	☐	
47. Finns det rutiner för brandskydds och utrymningsövningar?	☐	☐	☐	☐	☐	
48. Finns beredskap för att vid behov ge krisstöd till medarbetaren?	☐	☐	☐	☐	☐	
ARBETSSJUKDOM ELLER -SKADA						
49. Har sjukfrånvaro på grund av arbetet följts upp och åtgärder vidtagits?	☐	☐	☐	☐	☐	
50. Finns tillräcklig kunskap om riskerna för belastningssjukdomar och belastningsskador?	☐	☐	☐	☐	☐	
51. Finns kunskap om riskerna för ohälsa på grund av för hög arbetsbelastning?	☐	☐	☐	☐	☐	
52. Finns tillräcklig kunskap om riskerna för eksem, allergier och andra överkänslighetsreaktioner?	☐	☐	☐	☐	☐	

	Ja	Nej	Risk			Kommentar
			Låg	Medel/ förhöjd	Hög	
53. Finns rutiner för rapportering av olyckor och tillbud?	☐	☐	☐	☐	☐	
54. Finns rutiner för anmälan till Arbetsmiljöverket vid allvarliga skador eller tillbud?	☐	☐	☐	☐	☐	
55. Finns rutiner för anmälan av arbetsskada till Försäkringskassan?	☐	☐	☐	☐	☐	
56. Har inträffade tillbud, olycksfall och arbetsskador utretts, följts upp och åtgärder vidtagits?	☐	☐	☐	☐	☐	
57. Finns policy och rutiner för rehabilitering och arbetsanpassning?	☐	☐	☐	☐	☐	
58. Finns möjlighet till individuellt anpassad träning på arbetstid?	☐	☐	☐	☐	☐	

MILJÖSKYDD

59. Är det väl känt vad som räknas som farligt avfall och hur det ska hanteras?

☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

--

	Ja	Nej	Risk			Kommentar
			Låg	Medel/ förhöjd	Hög	
60. Finns rutiner för hantering av smittförande avfall, t ex använda kanyler?	☐	☐	☐	☐	☐	
61. Källsorteras avfall såsom:	☐	☐	☐	☐	☐	
a) Tidningspapper	☐	☐	☐	☐	☐	
b) Förpackningar av papp(er)	☐	☐	☐	☐	☐	
c) Wellpapp	☐	☐	☐	☐	☐	
d) Glas – färgat/ofärgat	☐	☐	☐	☐	☐	
e) Metallförpackningar	☐	☐	☐	☐	☐	
f) Hårdplast	☐	☐	☐	☐	☐	
g) Mjukplast	☐	☐	☐	☐	☐	

	Ja	Nej	Risk			Kommentar
			Låg	Medel/ förhöjd	Hög	
h) Lysrör och lampor	☐	☐	☐	☐	☐	
i) Batterier	☐	☐	☐	☐	☐	
j) Elektronikavfall	☐	☐	☐	☐	☐	

Övrigt